

Finansplans-tingingarnar endaðar, frároknað skúla- og vinnulívsspurninginum, ið verða viðgjørdir á særligum fundum.

Telegram

til
„Føroya Social-Demokrat“.

København, 3. Septbr. 1938

Regeringen, Socialdemokratiet, Selvstyrepartiet for — Sambandspartiet tog Forbehold til to Punkter — Patursson imod Finansordning, der sammenlignet sidste Femaarsplan giver Femaars Periode over 6¼ Million. Lagtingets Andel 1,750,000 tilvejebringes ved Indtægtslove. Finansordningen omfatter Supplerings af nugældende Finansplan 140,000, Kommunebudgetterne lettes 400,000 aarligt, Sanering Kommunernes Gældsforhold 150,000, Lagtingshus 150,000, færøsk Vejfond 720,000 Havne Veje 266,000 aarligt, Sindssygehus 400,000, Sygehuset Tveraa og Dr. Alexandrines Hospital 320,000, Tilskud Hospitalerne Invalidere andre social Forsorg 350,000 aarligt, Rednings-skib 100,000. Statsdrift Sindssygehuset og Redningsskibet kalkuleres 80 til 100,000 aarligt. Skolespørgsmaalet afventer Undervisningsministerens Hjemkomst fra Udlandet. Erhvervslivet særlig Behandling.

Radioen udsender vedrørende Planen Mandag.

Vit bíðaðu við at lata blaðið koma út, tí vit væntaðu at frætta frá finansplanstingingunum leygdaginn. Og so var, vit finga leygarkvæðið omanfyri standandi telegram frá Keypmannahavn.

Ein og hvør Føroyingur fatar, at tingingarnar hava givið okkum eitt framúr gott úrslit — ein kann jú ikki vænta at fáa alt, ein peikar uppá. Og hava útsendingar Føroya fólks verið noyðdir at givið nakað út í stóðum, so hava teir kortini fingið eitt so stórt úrslit úr ferð síni, sum fáur Føroyingur, at doma eftir teim úttalislum, ein hoyrir bæði her og har, hevði væntað.

Tað, ið okkum tykist hitt mest týðningarmesta, er at tann part-

tí fara tey at rósa okkum, so vita vit, at vit hava svikið arbeiðaraklassan í Føroyum — so vita vit, at vit hava gjørt nakað, sum vit ikki skuldu havt gjørt. Lat bara »Norðlýsið« sláa seg í hóslag við hinum afturbalds-blóðunum, sum royna at vill-leiða føroyskar arbeiðarar. Sama ger, hvat tey blóðini skriva, føroyskir og útlendskir arbeiðarar kenna tilflik blóð og vita, hvønn tey arbeiða fyri. Harri Chr. Jensen fekk tók frá arbeiðarunum í Vági, og ta tókkinna var hann glaður yvir at fáa, og hana hevði hann fortjent. Men tey føroysku afturbaldsblóðini, sum royndu at mótarbeiða Vág-bingum, og sum tíðliga og seint royna at mótarbeiða føroyskum arbeiðsfólki og fiskimonnum, tey eiga skomm og onga takka-løn aftur fyri.

J. H. Danbjørg.

urin, ið Føroya lagting eigur at lata, 1,750,000 kr., skal fáast til vegar gjøgnum inntøkulógir. Væl sigur telegrammið einki um, hvørji av inntøkumálunum, ið kunnu væntast at vera framd — óivað tí, at tingingarnar uppá hetta umráðið ikki enn eru farnar fram — men bert tað, at ríkisstýrið her er gliðið frá stóðu síni og vil loyva lagtinginum hesar særinntøkur, er longu av stórum týðningi. Hetta er hitt fyrsta stóra stigið inn á ta rættu leiðina.

Av stórum týðningi er tað, at sjúkrahúsviðurskipti okkara nú tykjast tryggjað, og at vit fáa sinnissjúkrahús í Føroyum. Og ikki minni týðning hefur tað, at tær longest niður í armóð komnu kommunurnar verða hjálptar aftur á fótur. Hospitalini, invaliderenta og onnur social forsgjór fáa 350,000 kr. um árið hesi 5 árin, og eru vit her komnir inn á eina leið, sum er so aldeilis neyðug at ganga fyri eitt demokratiskt fólk, og sum so leingi hevur møtt sterkum andróðri frá afturbaldinum.

Havna- og vegamálini eru ikki fram í tann mun, lagtingið skjeyt uppá — og tað væntaði neyvan nakar — men kortini verður latið so væl av peningi til hesi mál, at vit koma eitt munalt fet longur fram á leiðina at útbyggja land okkara og fáa betur ferðalíkindi millum tey ymisku plássini. Hertil kemur so eitt eykatilskot uppá 140,000 kr. til tann nágaldandi finansplanin.

100,000 kr. eru játtadar til bjargingarbát, og til drift av hesum skipi og sinnissjúkrahúsinum eru játtadar 80—100,000 kr. árliga. 150,000 kr. eru játtadar til nýtt lógtingshús.

Skúlamálini og vinnulívsmálini verða at koma til viðgerðar fyri seg.

Jóannes bóndi var, sum telegrammið sigur frá, og sum »Dagblaðið« friggjadagin tykist so fegið yvir, fmóti hesum finansplans avgerðum. »Dagblaðið« segði, at Jóannes bóndi hevði slitið tingingarnar við Danir; men »hinir royna enn«. — Væl var roynt, kann ein siga!

Um tær tingingar, ið eftir eru, og tingingarnar í »erhvervs-kommissionini« geva eitt til-svarandi gott úrslit, kunnu Føroyingar siggja fram móti ljósari tíðum.

Ymisk tíðindi.

Skotið eftir Týskara.

Ein tjekkiskur soldátur skjeyt nú eina náttina eftir einum týskum tollbetjenti við landamarkið.

Deilan er stór í týskum blóðum yvir hesa hending. Tað verður sagt, at Týskarin var innanfyri týskt mark, tá skotið var eftir honum. Hann skuldi vera kominn so nær markinum, tí hann í náttmyrkrinum hevði hildið seg sæð nakað sníkt seginn um — og var hann farin at njónast eftir hesum, hevði hann til undan-forslu.

Ódn í Noreg.

Fyrst í hini vikuni herjaði ódnarveður Noreg. Verst var vorðið í Guldbrandsdalen, har stórir skaði vardu av áum, ið floydmu inn yvir markirnar, og av toruslátrí. Toran gekk so áhaldandi, at menn taldu meir enn 1000 ljós í tíman.

U. S. A.

U. S. A. hevur haft meginpartin av herskipum sínum liggjandi í Kyrrahavinum, síðan Japan—Kina-bardagin byrjaði. Nú frættist, at teir hava latið flutt stórar partar av honum til Atlantshavið aftur. Hetta, halda menn, skyldast hini spentu stóðuni í Europa.

Verður hann kongur aftur.

Alfons, avsetti spanski kongurin, hevur frá general Franco fingið tilbøð um at gerast Spaníalands kongur eina ferð enn. Men Franco legði so harðar treytir á, at Alfons segði nei, tó at hugurin skuldi vera góður.

Tað er neyvan av góðan hugi, Franco bjóðar honum kongademið aftur. Men hin monarkistiski bólkurin í uppreisnarherinum er so sterkur, at Franco noyðist at geva nakað væl út fyri at kunna rokna við teirra stríðsmek.

AKTIESELSKABET FØROYA BANKI

Hovedkontor: THORSHAVN

Stiftet 1906.

Afdeling: TRANGISV AAG

AKTIEKAPITAL OG RESERVER KR. 900,000.

Bankforretninger af enhver Art udføres.

Kontortid 11—3. Lørdag 11—2.

FÆRØSK MARGARINE
VITA NR. 1.
Vitaminiseret.
er fremstillet af de bedste Raastoffer.

!! Døgurðamatur:
Klippfisk, turran greipifisk
fáa tit í
A. T.
telefon 5.

DREINGJAKLÆDIR

í stórum úrvali og góðum kvaliteti! Alt gjøgnumfóðrað!
Passar til allar dreingir frá 3—17 ár.
Ordrar út á bygdirnar avgreiðast umgangandi móti postuppkrevjan.

Kathrine Petersens klæðnað, Tvoroyri.

Grønlandsmálið.

Leygardagin fekk Skiparafelagið svar uppá telegram sít til »Erhvervskommissionen«. Telegrammið ljóðar so:

Skipperforeningen, Thorshavn. Foreningens Telegram 28. Aug. om udvidede Fiskerirettigheder Grønland forelagt Grønlands Styrelse og Statsministeren der henholder sig til Skrivelse 19. Juli 1938 til Lagtinget hvor-efter Tilladelsen ikke kan gives efter gældende Lovgivning. Efter Statsministerens Anmodning overvejer Grønlands Styrelse Spørgsmaalet om Lovændring. Erhvervsudvalget kan ikke tage Ansvar for Fiskeri udenfor tilladte Omraader.

Erhvervsudvalget.

Umsóknin er sostatt avvist. Um broytan av reglugerðini um fiskiskap við Grønlands strendur verður tikið til viðgerðar, kann tað tó í minsta lagi væntast, at Føroyingar fáa størri rættindi har uppi; tí tað má jú so við og við ganga upp fyri Danmarkinum, hvussu stóran týðning tað hevur fyri Føroya fólk at fáa friar ræsur í Grønlandi.

Ein brúktur barnavognur ynskist til keyps.
Bláðstjórin visir á.

Ein lítill køkur og 2 onnur verilsir

í Tórshavn ynskast til leigu frá 1. oktober til nýár.
Bláðstjórin visir á.

Kolavirkid.

Stutt samrøða við harra Rich. Thomsen, Tvoroyri.

Harra Richard Thomsen sendir okkum eina lýsing fyri Føroya Kol, og vit spyrja hann eitt sindur um driftina. Hann hevur lítla og ongur stundir, tí hann skal fara vestureftir og hevur nógv um at vera, áðrenn hann fer; men kortini svarar hann okkum eitt sindur upp tað, vit spyrja um.

Ætla Føroya Kol nú fyri álvara at fara undir at bróta kol, so Føroyingar kunna fáa hetta frálíka føroyska kólið altíð — tað hevur stundum verið trupult at fingið tað her norðuri —?